

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE KOLÍN

**Dětský domov se školou, středisko
výchovné péče a základní škola
Býchory**

Výroční zpráva 2015/2016

Obsah

Obsah	2
1. Základní údaje o školském zařízení.....	3
1.1. Základní údaje.....	3
1.2. Zřizovatel školského zařízení	3
1.3. Personální obsazení	3
2. Charakteristika zařízení.....	4
2.1. Základní služby poskytované střediskem výchovné péče Kolín	4
3. Charakteristika cílové skupiny	5
3.1. Nejčastěji řešené problémy našich klientů	5
4. Statistické údaje o činnosti SVP.....	6
4.1. Klienti střediska výchovné péče ve školním roce 2015/2016	6
4.2. Iniciátor příchodu klienta do střediska ve školním roce 2015/2016	6
4.3. Hlavní důvod příchodu klienta do střediska ve školním roce 2015/2016	7
4.4. Aktivity střediska ve školním roce 2015/2016	7
5. Zhodnocení činnosti SVP	8

1. Základní údaje o školském zařízení

1.1. Základní údaje

Název školského zařízení:	Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola Býchory
Adresa:	Býchory 152, 280 02 Kolín 2
Dislokované pracoviště:	Na Pustině 1068, 280 02 Kolín 2
Právní forma:	Příspěvková organizace
IZO:	181054299
Kontakt:	777 738 794
E-mail:	info@svp-kolin.cz
Web:	www.svp-kolin.cz

1.2. Zřizovatel školského zařízení

Název zřizovatele:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Adresa zřizovatele:	Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
Kontakt:	tel.: 257 193 111

1.3. Personální obsazení

Personální obsazení podle pozic:

Pozice	jméno
Vedoucí SVP, psycholog	PhDr. Jan Čuchal
Speciální pedagog – etoped	PaedDr. Richard Borecký
Speciální pedagog	Bc. Petr Matoušek

2. Charakteristika zařízení

Středisko výchovné péče Kolín je dislokované pracoviště DDŠ Býchory, při své činnosti vychází z legislativních nařízení zákona č. 109/2002, vyhl. č. 458/2005 Sb a Metodického pokynu MSMT-5805/2015, který upravuje standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči. Středisko poskytuje ambulantní formou etopedické a psychologické služby dětem, mladistvým a jejich zákonným zástupcům v pracovních dnech od 8:00 do 16:30 v prostorách Komunitního centra Kolárka.

Personální složení pracovníků v minulém roce zůstalo beze změny, provoz střediska byl zabezpečen psychologem (vedoucím střediska) a terapeutickou činnost dále zajišťovali dva speciální pedagogové (etopedi). Středisko jako zařízení preventivně výchovné péče i nadále veškeré své služby poskytovalo a poskytuje bezplatně.

Z hlediska věkového rozložení největší část klientů ve sledovaném období tvořili žáci 2. stupně ZŠ 48%, dále žáci 1. stupně ZŠ 41%, studenti středních škol tvořili 10% a klienti z mateřských škol 1%.

Nově jsme pracovali s předškolními klienty v souvislosti s odkladem školní docházky z důvodů korekce nežádoucího chování předškoláků před vstupem do základní školy. Ukázalo se, že do budoucna lze u této věkové skupiny očekávat nárůst dlouhodobější terapeutické práce.

Jako pozitivní trend lze vnímat mírný nárůst klientů, u kterých iniciátorem příchodu klienta byla rodina, nikoli instituce, což mělo příznivý dopad na motivovanost klientů a efektivitu terapeutického procesu.

2.1. Základní služby poskytované střediskem výchovné péče Kolín

Základní služby poskytované Střediskem výchovné péče Kolín jsou:

- individuální terapie, krizová intervence
- psychologická, etopedická diagnostika
- intervence v třídních kolektivech zaměřená na sociálně patologické jevy, metodická pomoc pedagogům a výchovným poradcům
- účast na případových konferencích, výchovných komisích,
- kariérové plánování pro žáky základních a středních škol
- spolupráce s institucemi zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů a ostatními pomáhajícími regionálními institucemi – OSPOD, Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje, Probační a mediační služba, SVP Pyramida Rybitví, SVP Dobřichovice, DÚ Hradec Králové, DD Nymburk, Centrum poradenských služeb Poděbrady, Dětské centrum Kolín, Středisko rané péče Kutná Hora, Prostor plus o. p. s

3. Charakteristika cílové skupiny

3.1. Nejčastěji řešené problémy našich klientů

- školní problematika
 - nefunkční vrstevnické vztahy
 - obtížná adaptace na nové školní prostředí, neefektivní příprava na vyučování
 - šikana
 - záškoláctví
 - problémy s přijetím autority pedagogů a akceptací školních pravidel
 - volba další vzdělávací cesty
- v rodinném prostředí
 - disharmonické sourozenecké vztahy
 - nefunkční rodinná komunikace
 - porozvodové situace – snížení jejich dopadu na vývoj dětí
 - korekce osobnostního rozvoje dětí s citovou, nebo sociální deprivací
 - domácí krádeže, lhaní, podvody a útěky z domova
- výchovné a vzdělávací problémy u dětí s poruchou pozornosti (ADD) nebo diagnostikovanou hyperaktivitou (ADHD)
- děti s psychickými a osobnostními problémy
 - s disharmonickým vývojem
 - snadno ovlivnitelné nevhodným identifikačním vzorem
 - emočně labilní se sklony k afektivním reakcím s projevy asociálního charakteru
 - projevy sebepoškozování
- projevy dětské a juvenilní delikvence
 - vandalismus, výtržnictví
 - majetkové trestné činy
 - násilí vůči okolí organizované ve skupině

4. Statistické údaje o činnosti SVP

4.1. Klienti střediska výchovné péče ve školním roce 2015/2016

Evidovaní klienti	Počet klientů v ambulantní péči		
	Dívky	Chlapci	Celkem
z mateřských škol	0	2	2
ze základních škol – 1. Stupeň	16	66	82
ze základních škol – 2. Stupeň	24	72	96
ze středních škol	3	18	21
Celkový počet	201		

	Počet klientů		
	Dívky	Chlapci	Celkem
Klienti, jimiž byla doporučena institucionální výchova	0	1	1
Klienti po ukončení institucionální výchovy	0	2	2

4.2. Iniciátor příchodu klienta do střediska ve školním roce 2015/2016

Iniciátor	Počet klientů v ambulantní péči
Klient sám	1
Rodina	79
Školské poradenské zařízení	22
OSPOD	54
Škola	38
Zdravotnické zařízení	4
Soudy, PMS ČR	3
Jiný iniciátor	0

4.3. Hlavní důvod příchodu klienta do střediska ve školním roce 2015/2016

Důvody příchodu klienta	Počet klientů v ambulantní péči
Rodinné problémy	50
Z toho týrání a sexuální zneužívání	0
Školní problémy	93
Mentální retardace	0
SPUCH	6
Zneužívání návykových látek	1
Osobnostní problémy	57
Nekriminální a kriminální problémy	0
Jiný důvod	0

4.4. Aktivity střediska ve školním roce 2015/2016

Aktivity střediska		Počet aktivit	Terénní služby
Individuální činnost s dítětem	Komplexní vyšetření	35	1
	Indikovaná vyšetření	1	0
	Vypracování individuálních výchovných plánů	134	X
	Terapie, konzultace, reedukace	1039	13
	Jiné individuální činnosti	0	0
Skupinová činnost s klientem	Terapie, reedukace	0	0
	Jiné činnosti	0	0
Služby zákonným zástupcům	Individuální konzultace	399	1
	rodičovská skupina	0	X
Služby pedagogům	Metodická konzultace	1	1
	Vedení kurzů, semináře, přednášky	0	0
Programy pro třídní kolektiv		0	25
Pobytové akce (výchovné, terapeutické)		0	0
Zpracování závěrečné zprávy		2	X
Zprávy pro OSPOD		59	X
Zprávy pro soudy a PMS ČR		5	X
Zprávy pro policii, zdravotní zařízení apod.		3	X
Zprávy pro školy a školské zařízení		24	X
- z toho doporučení k integraci PCH		0	X

5. Zhodnocení činnosti SVP

Pro rok 2015/2016 byl charakteristický nejvyšší počet aktivních klientů, který k 30. 9. 2016 dosáhl **201 klientů**. Proklientský charakter pracoviště ilustruje i fakt, že i přes nárůst nových klientů se podařilo v 67% případů, prvotní terapeutický kontakt uskutečnit do jednoho týdne od objednání. Následná práce s klientem byla realizována s periodicitou zpravidla 14 dní dle závažnosti případu a časových možností klienta a jeho zákonného zástupce.

Vzhledem ke zvýšení objemu klientské práce nebylo z časových důvodů možné uspokojit všechny zájemce o intervenční vstupy do tříd, kteří se na středisko obraceli v průběhu roku. Přesto bylo realizováno 25 tříhodinových bloků na základních školách nejen ve spádovém regionu – ZŠ Vrbová Lhota, ZŠ Kostelní Lhota, ZŠ Kovanice, ZŠ Pečky, ZŠ RAF Nymburk, ZŠ TGM Kutná Hora, ale i mimo něj – ZŠ Čechtice, ZŠ Čelákovice. Hlavní činností při práci v třídních kolektivech byla eliminace závadového chování (šikana), kultivace nefunkčních vrstevnických vztahů mezi žáky a korekce nefunkčních vztahů v rovině učitel – žák.

Školám, ve kterých nemohla být provedena práce s třídním kolektivem, byl předán kontakt na spolupracující instituce nabízející podobnou službu – např. Primární prevenci Prostor Plus o. p. s., případně jim byla nabídnuta možnost individuální práce s vybranými žáky jako s klienty SVP Kolín.

Při práci s třídními kolektivy jsme v letošním roce měli možnost vyzkoušet specifika intervencí v podmínkách malotřídních kolektivů vesnických škol.

Na základě získaných zkušeností z jednotlivých intervencí se tým SVP rozhodl v příštím školním roce upravit kontraktování zakázek před vlastním zahájením práce s třídním kolektivem, s cílem více zaangažovat pedagogy a vytvořit větší prostor pro návaznou efektivní spolupráci do budoucna.

Na žádost etopeda SOŠ a SOU stavebního Kolín byla navázána spolupráce ohledně řešení závadového chování některých studentů. Bylo dohodnuto metodické vedení ze strany SVP a škola se tak stala první vzdělávací institucí, na kterou máme přímé navázání na středoškolskou klientelu.

V roce 2016 došlo z podnětu Dětského domova v Nymburce k zahájení spolupráce s SVP Kolín a jeho vybraní klienti pravidelně dojížděli do střediska na individuální terapii. Převažující zakázkou byly výchovné potíže adaptačního charakteru, nerespektování autorit a nefunkční vrstevnické vztahy. Na základě pozitivního ohlasu ze strany DD Nymburk bude i v následujícím roce spolupráce pokračovat v intervalech 1x měsíčně.

I v minulém školním roce probíhala individuální terapie klientů z DDŠ Býchory, kterým byla v týdenních intervalech poskytována terapeutická pomoc při řešení primárně vrstevnických vztahů a adaptačních obtíží v podmínkách institucionální výchovy.

Neplánovaným zásahem do činnosti SVP byla dlouhodobá pracovní neschopnost PaedDr. Boreckého, tato komplikace se naštěstí kryla s prázdninovým provozem a neměla tak výrazný dopad na práci s klienty. V této situaci zbytku týmu vypomohla Mgr. Daniela Lebdušková, která jako etoped DDŠ začala více spolupracovat na individuálních terapiích klientů z DDŠ. U společných klientů docházelo ke sdílení zkušeností formou intervizních setkání, probíhala výměna terapeutických přístupů a metod.

V rámci rozšiřování terapeutických technik bylo pořízeno modelové pískoviště pro využívání metody Sandtray/ Sandplay a tým SVP má zajištěn výcvik k osvojení si pokročilejších způsobů práce s tímto terapeutickým nástrojem.

Na pracoviště byl nainstalován EEG biofeedback jako metoda vhodná především pro práci s klienty s diagnosou ADHD. Na základě výsledků pilotního užívání je plánován upgrade software, aby bylo zařízení atraktivní především pro nejmladší klientelu.

Stejně jako v minulém roce tým SVP pracoval pod supervizí PhDr. Jana Šikla, zaměřenou po stabilizaci týmových vazeb na více kasuisticky orientovaná setkání s nezměněnou periodicitou 1x měsíčně v Praze.

Z důvodu neplánovaného oslabení týmu a současného nárůstu klientů ve školním roce 2015/2016 si SVP mohlo vyzkoušet kapacitní možnosti poskytovaných služeb. Z pohledu navýšení počtu klientů opět došlo na otázku personálního posílení týmu střediska stejně jako i na variantu rozšíření stávajících prostorových kapacit SVP. Jako ideální řešení se tak do budoucna jeví získání samostatného objektu pro potřeby střediska, který by umožnil zřízení např. oddělení celodenní péče.

Vypracoval PhDr. Jan Čuchal